

Het sparen van de vaten

Venepreservatie

U hebt sinds korte of langere tijd een verminderde nierfunctie. Misschien hebt u in de toekomst dialysebehandelingen nodig om uw bloed van afvalstoffen te zuiveren. Voor deze toekomstige behandeling is het belangrijk om nu al de bloedvaten van uw armen zoveel mogelijk te ontzien. De medische term hiervoor is 'venepreservatie'. In deze brochure leest u hier meer over.

Dialyse

Er zijn twee vormen van dialyse:

1. buikspoeling (peritoneaal dialyse);
2. spoeling via een kunstnier aan een dialyseapparaat (hemodialyse).

U kiest, samen met de nefroloog, welke behandeling het beste bij u past. In het nierfalen traject bespreekt de verpleegkundige nog uitgebreid alle aspecten met betrekking tot beide vormen van dialyse met u. Bij hemodialyse is een goede toegang tot de bloedbaan nodig. De toegang tot de bloedbaan wordt aangelegd in de vorm van een shunt. Uw bloed wordt vanuit uw lichaam door een kunstnier gepompt, waarna u het gezuiverde bloed weer terug krijgt. Om hemodialyse uit te kunnen voeren is dus een goede vaattoegang in de arm noodzakelijk. Bij de buikspoeling is er geen directe toegang tot de bloedbaan nodig om te kunnen dialyseren. Soms komt het echter voor dat er na een periode van buikspoeling alsnog op hemodialyse moet worden overgegaan. Daarom is het sparen van de armvaten óók voor mensen met buikspoeling erg belangrijk.

Aanleggen van een shunt

Als u voor hemodialyse kiest, wordt er bij u een shunt aangelegd. Dat is een kunstmatige verbinding tussen een ader en een slagader. De verpleegkundige informeert u hierover. Het aanleggen van een shunt is een kleine chirurgische ingreep. Het slagen van die ingreep is echter erg afhankelijk van met name de kwaliteit van de beschikbare vaten in de armen.

Behouden van optimale vaatkwaliteit

Om de kwaliteit van de vaten zo optimaal mogelijk te houden, is het van belang 'prikgaatjes' en vaatontstekingen te voorkomen. Wordt er bij u bloed afgenomen of krijgt u een infuus aangelegd, dan adviseren we dringend dit alleen te laten plaatsvinden in onderstaande volgorde.

Bij bloedafname (venapunctie) en bij het aanleggen van een infuus (toediening van vloeistoffen/medicijnen via de aderen):

1. in de elleboogsplooi;
2. op de rugzijde van de hand;
3. in de voet.

Dus **NIET prikken** in de rechte trajecten van de onder-, of bovenarmen

Van buikspoeling naar hemodialyse

Als hierboven vermeld staat, is een goede toegang tot de bloedbaan in eerste instantie alleen voor hemodialyse van cruciaal belang. Soms komt het echter voor dat na een periode van buikspoeling alsnog op hemodialyse moet worden overgegaan. Dit maakt dat óók voor mensen met buikspoeling het beschermen van de armvaten uitermate belangrijk is.

Waarschuwingskaart

In ETZ zijn alle betrokken medewerkers van deze richtlijn op de hoogte. Toch kan het voorkomen dat dit bij iemand niet bekend is. Overhandig dan de waarschuwingskaart. Hierop staat kort het hoe en waarom van 'venepreservatie' en waar men indien nodig extra informatie kan opvragen. Dit kaartje is bedoeld als geheugensteuntje voor u én als extra informatie voor de medewerker. Wij willen daarmee de alertheid bij u én bij medewerkers met betrekking tot het beschermen van uw vaten vergroten. U krijgt de waarschuwingskaart van uw nefroloog of van de verpleegkundige. Niet ontvangen? Vraag er naar bij een volgend bezoek!

Samengevat

ALLE patiënten met een vermindering van de nierfunctie bij wie dialyse op termijn nodig is, krijgen het uitdrukkelijke advies zich niet in de onder- en/of bovenarmvaten te laten prikken. Dit geldt voor beide armen, tenzij anders aangegeven door uw nefroloog. Hebt u al een shunt aangelegd gekregen, dan moet er altijd volgens bovenstaande richtlijnen geprikt worden in de andere arm dan waar de shunt is aangelegd. Dit geldt zowel voor mensen die al gestart zijn met dialyse, als voor mensen die nog moeten starten.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u deze tijdens de openingstijden van de afdeling stellen aan de vaattoegangsverpleegkundige.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis):	(013) 221 00 00
Locatie ETZ Elisabeth	
Afdeling Dialyse:	(013) 221 29 10
Route 10	
Locatie Dialyse Waalwijk	
Eerste etage	(013) 221 12 93
Gezondheidscentrum Het Koetshuis	

Voor meer informatie: zie onze website www.etz.nl